

Activiteiten 2022

24 april - (Korst)mossenwandeling
Pedemolen doorlopend geopend
Pedemolen 14u - 17u

15 mei - Kattebroekwandeling
Parking Thaborberg 14 u - 17 u

28 mei - Op zoek naar insecten
Ter Pede 14u - 17u

12 juni - Vroege vogelwandeling
Ter Planken 6u - 8u

17 juli - Ontdek de Wolfspuiten
Wolfspuiten 14u - 17u

14 augustus - Eetbare-natuur-wandeling
Huisje Mostinckx doorlopend geopend
Hoppeschuur 14u - 17u

18 september - Bomenwandeling
Thaborberg 14u - 17u

16 oktober - Paddenstoelenwandeling
Wolfspuiten 14u - 16u

26 november - dag van de natuur
Kattebroekbos 14u - 16u30

Meer info

www.natuurpunt.be/afdelingen/natuurpunt-dilbeek

Contact

Eric De Jonge 0495 77 65 27

Digitale contacten

npdilbeek@gmail.com

www.facebook.com/natuurpuntdilbeek

Rekeningnummer

BE33 5230 8095 3346

V.u. Fre Rampelbergh, Korenvelddaan 1, 1700 Dilbeek

Dicranomyia longipennis De eerste waarneming voor België!

Op 2 juli 2021 werd voor het eerst in België een waarneming van de zeer zeldzame steltmug *Dicranomyia longipennis* doorgegeven door Fre Rampelbergh. Dit insect werd gevangen tijdens een nachtvindernacht in het Dilbeekse natuurreservaat **Ter Pede**. De waarneming werd onlangs goedgekeurd door de administratoren van Natuurpunt. Het insect werd voor het eerst in Nederland gevangen in 1987 en nu dus ook in België. Deze soort is vooral te spotten in de buurt van beekjes, plassen, moerassen en greppels en die vind je zeker in Ter Pede. (FR)

Dicranomyia longipennis

Wat zagen jullie in Dilbeek?

Nu de lente terug in het land is, kijken we graag terug naar de leuke waarnemingen die de winter voor ons in petto had. Er werden opnieuw heel wat ontdekkingen doorgegeven op waarnemingen.be. Deze site biedt je een uitstekend overzicht van wat er allemaal rondwandelt en -fladdert in ons land en onze gemeente is er goed vertegenwoordigd.

Op het Dilbeekse lijstje schitteren vanaf nu ook: *Phaonia subventa*, *dofpaars wolschijffe*

(paddenstoel), *huisspringspin*, *gewone grauwworm*, *Pogonognathellus longicornis*, *muurzonnetje* (korstmoss), *gewoon schriftmos* en *toendrarietgans*.

Er werden tot nu toe **3.424 unieke soorten** gespot in Dilbeek. Dank aan alle waarnemers! Dit jaar gaan we vol overtuiging voor de 3.750ste soort. We zijn alvast benieuwd welk organisme met deze titel zal mogen pronken. We houden jullie zeker op de hoogte. (FR)

Phaonia subventa

dofpaars wolschijffe

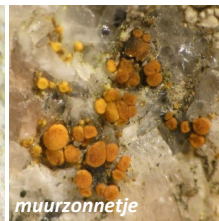
huisspringspin

gewone grauwworm

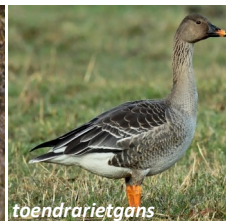
Pogonognathellus longicornis

muurzonnetje

gewoon schriftmos

toendrarietgans

Digitaal vernieuwd

Al enkele maanden werd er naarstig gewerkt aan onze **nieuwe website**. Je vindt vanaf nu alle informatie over onze vereniging terug op: www.natuurpunt.be/afdelingen/natuurpunt-dilbeek.

De oude website staat nog even online maar wordt niet meer geüpdatet. Mails stuur je vanaf nu best naar: npdilbeek@gmail.com. (FR)

20 jaar Natuurpunt Dilbeek

Nieuwe lichting natuurgidsen

Op zondag 20 maart vond onze jaarlijkse **algemene vergadering** plaats, en ditmaal maar liefst voor de twintigste keer! Deze feesteditie werd dan ook in het mooie kader van kasteel La Motte georganiseerd. De aanwezigen konden genieten van een fraai overzicht van deze twee decennia. Onze voorzitter, Eric De Jonge, stond voor de haast onmogelijke opdracht om twintig jaar Natuurpunt Dilbeek samen te vatten in een uurtje, want onze vereniging heeft nooit stil gezeten en dat werd tijdens deze uiteenzetting meer dan duidelijk.

Op 20 maart 2002 werd onze afdeling opgericht, steunend op de **vijf pijlers** van Natuurpunt: natuureducatie en -beleving, natuurstudie, natuurvereniging, natuurbeheer en natuurbeleid. Het is fijn om te zien dat deze pijlers er nog steeds staan en dat nieuwe en oude leden zich nog steeds blijven inzetten om deze filosofie uit te dragen. Door de jaren heen werden in Dilbeek steeds meer en meer soorten ontdekt en dankzij **citizen science** werd zo heel wat kostbare informa-

tie naar Natuurpunt doorspeeld. De smartphone zit hier zeker voor iets tussen ☺.

Wist je dat de databank van Natuurpunt ook gretig wordt geraadpleegd om wetenschappelijk onderzoek mee te ondersteunen? De databank omvat ondertussen al vlotjes **meer dan 50 miljoen waarnemingen** vanuit België. We bedanken daarom graag alle natuurliefhebbers die hun waarnemingen doorsturen via obsmapp of obsidentify. Dankzij deze informatie kan er efficiënt en goed natuurbeheer gevoerd worden.

Er werden door Natuurpunt Dilbeek al **meer dan 200 activiteiten** georganiseerd, gaande van wandelingen en fietstochten over zoektochten, inventarisaties en barbecues tot daguitstappen en weekends. Al die tijd werd er ook samengewerkt met de plaatselijke scholen, altijd met de idee om de natuur naar de kinderen te brengen of andersom. De school **Kasterlinden** krijgt in deze een eervolle vermelding! De jongeren van deze school helpen ons al jaren om verschillende natuurgebieden goed te onderhouden.

Tijdens het tweede deel werden de **nieuwe natuurgidsen** gelauwerd. Deze cursisten volgden een jaar lang enthousiast een oplei-

ding tot natuurgids en kregen op deze dag hun welverdiende diploma. Proficiat en heel veel gidsplezier toegewenst!

Tot slot werden de **jaarcijfers** voorgelegd en de plannen voor 2022 uitgerold. Je vindt de volledige presentatie terug op onze **website**.

Natuurpunt Dilbeek bedankt heel graag alle helpende handen voor en achter de schermen. Dankzij jullie (her)ademt de Dilbeekse natuur!!! (FR)

Beheer je graag mee?

Van harte welkom!

In 2022 zal er in onze natuurgebieden weer flink gemaaid, geveegd, gesnoeid en geplant worden om de biodiversiteit te behouden en verder te ontwikkelen. We kunnen hiervoor steeds weer rekenen op een 20-tal vrijwilligers en scholieren. Zij toeverden vorig jaar opnieuw 500 zeldzame orchideeën tevoorschijn in Ter Pede.

Natuurbeheer werkt!

Wil je ook iets concreets doen voor de Dilbeekse natuur, samen met gelijkgezinden? Sluit je dan aan bij ons natuurbeheerteam. Een mailtje naar npdilbeek@gmail.com volstaat. We nemen je dan op in onze mailinglist en houden je op de hoogte.

Noteer alvast volgende natuurbeheerdata in je agenda:

- 23 april:** Eigenveldbos (Steenbergstraat) - terugzetten hakhout
- 14 mei:** Thaborberg - maaien
- 25 juni:** Zibbeekbos (Brugstraat) - maaien
- 28 juli:** Snikbergwei - maaien schapenwei
- 25 augustus:** Ter Pede - maaien
- 24 september:** Zibbeekvallei - maaien
- 29 oktober:** Thaborberg - maaien
- 26 november:** Kattebroekbos - wandelweg

Op **zaterdag**en werken we telkens van 10u tot 12u30, en van 14u tot 16u30.

Op **donderdag**en beginnen we in de vooravond en gaan we door tot het donker wordt. (ED)

Op pad met Natuurpunt Dilbeek

Op **24 april** kan je meewandelen en samen ontdekken we de mooie wereld van mossen en korstmossen. Je vindt ze op beton, bomen en aarde. Ze zijn **heel kleurrijk** en leven vaak samen met andere organismen. Op deze wandeling kom je heel wat te weten over dit mysterieuze deel van de natuur. Afspraak om 14.00 uur aan de Pedemolen, Lostraat 84, 1703 Dilbeek. De **Pedemolen** is bovendien de hele tijd **geopend**. Je kan er iets drinken, een stukje cake of taart eten in deze mooi bewaarde **rustieke watermolen**, dit te midden van de prachtige Dilbeekse natuur. Wees welkom tussen 14 en 17 uur.

Ter Pede is een uitstekend gebied om jezelf te verdiepen in de magische wereld van **het kleine gefriemel**. We nemen je graag mee op een zoektocht naar kevers, vliegen, vlinders, bijen, hommels, spinnen, wantsen, boktorren en wie weet wat nog allemaal. Je zal verbaasd zijn over hetgeen de natuur je laat ontdekken als je planten van naderbij bekijkt. Ben je ook benieuwd? Kom dan zeker meezoeken. Afspraak op **28 mei** aan Ter Pede van 14 tot 17 uur, Roomstraat (veldweg tegenover nr. 182), 1701 Sint-Anna-Pede.

De ochtendstond heeft goud in de mond. Dit eeuwenoude gezegde toetsen we vandaag aan de realiteit. We verwachten je op **12 juni** om zes uur 's ochtends (je leest het goed) aan Ter Planken om onder leiding van Elisabeth op zoek te gaan naar de **vroege vogels** in onze gemeente. Spits je oren, breng je verrekijker mee en geniet van het **ochtendlijke gezang**. Afspraak in de Jan De Trochstraat, 1703 Schepdaal aan de parking van het voetbalveld, tegenover huisnummer 98. (FR)

Deze vroege vogel is al op post: de koekoek

De brandnetel: vervelend maar veelzijdig

Iedereen kent de *grote brandnetel* (*Urtica dioica*), een meerjarige vaste plant met ronde kruipende wortelstokken. De plant is niet echt gewenst in de tuin. En dat is jammer, want ook al heeft de *grote brandnetel* vervelende eigenschappen hij is tegelijkertijd **heel veelzijdig**.

De plant komt zeer algemeen voor in voedselrijke gronden. In humusrijke grond en op half-beschaduwde plaatsen kan hij tot 2,5m hoog worden. Door de kruipende wortelstokken breidt hij zich gemakkelijk uit in grote groepen. Het is een **indicatorsoort** voor stikstofrijke en verstoorde gronden.

De *grote brandnetel* is tweehuizig. De mannelijke planten hebben pluimen met piepkleine bloemen. De helmknoppen hebben een gele kleur. Wanneer deze openspringen schieten ze een wolk stuifmeel in de lucht. Dit stuifmeel veroorzaakt hooikoortsachtige klachten en is dus allergen. De vrouwelijke planten hebben een pluim van kleine groene bloemetjes in de oksels van de bladeren. De plant is een **windbestuiver**: het stuifmeel wordt door de wind verspreid over de vrouwelijke bloemen.

Op de plant komen zowel gewone haren als **brandharen** voor. De brandharen, die uit één cel bestaan, lopen in de top priemvormig uit. Daar sluit een knopje de top af. Als dit topje afgebroken wordt, bijvoorbeeld door aanraking, vormt zich een scheef breukvlak. Het uiteinde krijgt zo de vorm van een uiterst scherpe injectienaald die de huid kan doorboren. Doordat de cel onder spanning staat, wordt met kracht het celvocht naar buiten gespoten. Dit celvocht bevat onder meer serotonine, histamine en **mierenzuur**. Mierenzuur is ook een verdedigingsmiddel bij dieren

zoals de mier, de bij, de wesp en is waarschijnlijk de belangrijkste veroorzaker van jeuk en prikken. Serotonine is een **neurotransmitter** die een rol speelt bij de verwerking van pijnprikkels en histamine is een organische verbinding die onder andere een functie heeft in het afweersysteem.

Maar niet alles is kommer en kwel. Voor ongeveer 50 vlindersoorten is de *grote brandnetel* een **waardplant**. Onder meer de *atalanta*, *dagpauwoog* en *kleine vos* leven alleen van de grote brandnetel. Kevers houden ook van deze plant zoals de *gladde brandnetelkever*. De *nachtegaal* wordt geboren in een nest midden in de brandnetels in vochtige loofbossen. En hij is niet de enige, de *bosrietzanger* hangt zijn nest vaak aan brandnetelstengels.

Er zijn ook lekkere toepassingen van jonge brandnetel. Voeg op het einde van de kooktijd een flinke hoeveelheid toe in een **groentebouillon** met aardappelen, look en ui. Of stoof met wat ui tot een heerlijke puree. Zelfs pesto van *grote brandnetel* is een lekkernij. Thee kan zowel van vers geplukte als gedroogde planten gemaakt worden. Als geneeskrachtige plant heeft de *grote brandnetel* heel wat positieve eigenschappen. De lijst is te lang om op te noemen: bloedzuiverend, versterkend voor de organen, hij bevat ijzer, kalk, magnesium, vitamine A en C, bevordert de spijsvertering, tegen osteoporose, plasproblemen ...

Ten slotte wordt de plant ook gebruikt in de **cosmetica**. Hij is goed voor huid en haar: wast en zuivert in alle zachtheid, helpt tegen huiduitslag en bestrijdt acne. Eén ding is duidelijk, de plant is zo veelzijdig dat de vervelende eigenschappen hierbij in het niets verzinken. (MV)

Wat gebeurde er de voorbije maanden?

Op 26 december sloten we 2021 af met een boeiende en zowaar droge wandeling doorheen het gebied van Ter Pede. We werden door Tom en Sabine enthousiast door de bossen en weiden gegidst, stonden oog in oog met de Schotse hooglanders, en sloten af met een **gezellige nieuwjaarsdrink**.

Onze eerste activiteit van 2022 was onmiddellijk een schot in de roos. Tijdens deze **kinderactiviteit** werden mezenbollen en voederplankjes gemaakt. Het regende lichtjes maar dat kon de pret niet bederven. 15 kinderen hebben lustig geknutseld en getimmerd. De Dilbeekse tuinvogels zijn jullie dankbaar!

De **Kasterlindekids** stonden opnieuw paraat op 13 januari en 17 februari. In het Begijnenborrebos werd *laurierkers* bestreden én werden sleedoornpage-eitjes gevonden. In Ter Pede werden de bosmaaiwerken afgerond en werd het maaisel afgevoerd naar de tipi's.

Op 12 februari werkten de natuurgidsen in spé en zeven beheer-teamers samen om elzen en wilgen terug te zetten en werd er in het moeras gemaaid. De sessie werd smakelijk afgerond met een **barbecue**.

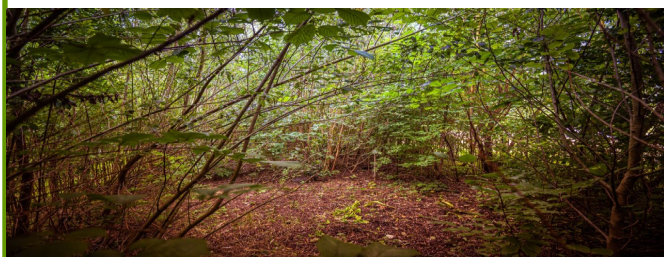
Op 20 februari trotseerden zeven dapperen de regen en de wind en werd er naarstig naar **sleedoornpage-eitjes** gezocht. We vonden ze uiteindelijk aan het Begijnenborrebos. En ja, die eitjes zijn echt héél klein... (FR)

Kattebroekbos: kom je ook op bezoek?

Maar liefst **280 natuurliefhebbers** hebben ons vorig jaar geholpen om het 1,76 ha grote Kattebroekbos aan te kopen.

Het bos is nu nog vrijwel ontoegankelijk, na een decennialange spontane natuurontwikkeling, die een gevarieerde plantenrijkdom heeft opgeleverd met o.a. *slanke sleutelbloem*, *gevlekte aronskelk*, *gouden boterbloem* en *bosviooltjes*. Bovendien is het een oase voor veel vogelsoorten. Door Kattebroekbos te verbinden met nabijgelegen natuurgebieden in Dilbeek (Thaborberg, Wolfspuiten) en Brussel (Scheutbos, Kattebroek), kan een **groot natuurgebied** ontstaan, waar *reeën* zich thuis voelen.

Op **zondag 15 mei** - Dag van de Zorg – is iedereen welkom om onze nieuwste aanwinst te verkennen. De wandeling start om 14u op de parking voor de Thaborberg en volgt de loop van de Kattebroekbeek tot in Brussel. De wandeling eindigt aan **Huis Michielsheem** van vzw De Klim (tehuis voor mensen met een beperking aan de Kasterlindenstraat). We bieden er een drankje aan en **kinderen** kunnen er een **insectenhotelletje** timmeren. Ook kan iedereen een bezoek brengen aan het tehuis. Afspraakplaats: parking vzw De Klim (ex-Michielsheem), Kattebroekstraat 199, Dilbeek. Stevig schoeisel vereist. (ED)

Eindejaarswandeling

Eindejaarswandeling met afdaling

Voederplankje gemaakt!!

Knutselen voor de vogels!

Wat werd er enthousiast gewerkt

Sleedoornpage-eitje

Barbecue met de natuurgidsen

Zoeken naar sleedoornpage-eitjes

Opleiding tot natuurgids

Wie o wie vindt de eitjes?